

Хорунжак Н.М.,
к.е.н, доцент,
докторант кафедри обліку у бюджетній та соціальній сфері
Тернопільський національний економічний університет

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ НА ОСНОВІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: УМОВИ ТА ПРИНЦИПИ

Постановка проблеми. Зміна орієнтації зі спрямування на подачу звітності в бік забезпечення оптимізації діяльності – головна вимога, яка ставиться в сучасних умовах до системи обліку бюджетних установ і відповідає затвердженій Стратегії [12] його модернізації. Основою досягнення виконання названої вимоги виступає факт стрімкого розвитку новітнього математичного, технічного, соціокультурного та іншого інструментарію, здатного забезпечити максимальний позитивний ефект функціонування системи обліку. Проте, попри значний науково-технічний прогрес, обліковій теорії притаманна архаїчність і певна відстороненість від інноваційних підходів, які розвинені іншими науками. Такий стан негативно позначається на загальній ефективності обліку, як інформаційної системи управління. Дослідження питань виявлення взаємозв'язку між розвитком функцій обліку та досягненнями інших взаємопов'язаних з ним наук вказує на можливості формування основоположних теоретичних обґрунтувань перспектив модернізації обліку на базі впровадження комп'ютерних інформаційних технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика питань модернізації обліку активно дискутується в наукових публікаціях вітчизняних науковців Борисової Н.В. [3], Дрошенко О.О. [11], Лиско Н.А. [5], Метелиці В.М. [7], Свірко С.В. [11] та низки інших. Зокрема, Борисова Н.В. на основі досліджень світових тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі розвиває питання удосконалення системи обліку, а саме його реформування через призму законодавчого регулювання. У цьому контексті науковець дає критичну оцінку останніх законодавчих нововведень та окреслює основні аспекти (окремі з них ще потребують подальшого вдосконалення), які визначають концептуальні засади побудови оновленого й адаптованого до сучасного рівня виробничих і соціальних відносин обліку у державному секторі [3].

Схожу позицію розвиває також Лиско Н.А. [5, с. 57-58], яка на основі аналізу передумов обґрунтовує необхідність реформування обліку в бюджетних установах, в тому числі шляхом використання зарубіжного досвіду. Метелиця Н.В. розглядає передумови модернізації обліку в державному секторі, підтримує позицію щодо доцільності створення інституту державних бухгалтерів, вказує на можливості вирішення проблеми побудови Плану рахунків, розглядає формування й запровадження національних стандартів обліку в державному секторі, як один з найважливіших кроків до удосконалення системи обліку [7].

Свірко С.В. [11, с. 240], розвиваючи теоретичні засади щодо виконання заходів, запланованих Стратегією модернізації в бухгалтерському обліку в державному секторі, акцентує увагу на тому, що розробка оновленої економічної класифікації призвела до виникнення нових невирішених питань як щодо економічної сутності та класифікації, так і щодо власне обліку витрат бюджетних установ, починаючи з терміну початку дії нових стандартів. Науковець детально аналізує характеристики витрат у розрізі об'єктів обліку згідно стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора й на цій основі обґрунтовує позицію про доцільність розробки окремого стандарту, який би регламентував облік витрат.

Загалом, науковці багато уваги приділяють стандартизації, уніфікації обліку (в тому числі, на основі формування єдиного Плану рахунків), а також широкому використанні зарубіжного досвіду. Проте розвиток новітніх комп'ютерних технологій, які активно використовуються бюджетними установами для ведення обліку мало досліджені.

Проблемами комп'ютеризації обліку, зокрема, займалися такі вчені-економісти, як Бенько М.М. [1], Береза А.М. [2], Лучко М.Р. [6], Лобанова І.Г., Пахомова І.Г. [10], Осмятченко В.О. [9], Утенкова К.О. [13], Шара О.І. [14] та інші. Загалом слід визнати, що ця ділянка залишається недостатньо дослідженою і по сьогоднішній день.

Постановка завдання. Не применшуючи суттєвості ролі існуючих наукових досліджень, слід зауважити, що на сучасному етапі розвитку обліку особливо актуалізується його роль у вирішенні проблеми забезпечення оптимізації ресурсного потенціалу бюджетних установ та їхньої діяльності в цілому. У зв'язку з цим, подальше удосконалення системи обліку вимагає нових наукових розробок і акценту на розробці принципів і напрямів його модернізації. Відповідно до цього, завданням дослідження виступає оцінка проблем і причин, що гальмують здійснення розширення застосування комп'ютерної техніки з метою виконання аналітичних процедур з обліковими даними, а також узагальнення принципів модернізації обліку та їхній вплив на моделі опису й типи джерел облікової інформації. Посилює потребу у

такому підході теза про те, що в останні роки (починаючи з 2011 р.) значного поширення набувають технології бізнес-аналітики, метою яких є прискорення прийняття управлінських рішень, здатних забезпечити найбільш оптимальний варіант здійснення діяльності та використання ресурсного потенціалу.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні потенціал інформаційних технологій, як зазначається у Доповіді кабінету Міністрів України „Про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2011 рік” [4], розглядається як ефективна основа для соціально-економічних перетворень, створення дієвої економіки, зміцнення громадянського суспільства та сприяння демократизації української держави, що сприятиме європейській інтеграції України. При цьому стверджується, що багато проблем, котрі існують в ІТ сфері, на сьогодні можуть бути вирішені шляхом:

- вдосконалення законодавчої та нормативно-правової бази в сфері інформатизації;
- консолідації бюджетних коштів на інформатизацію та їх раціональне використання;
- запровадження дієвого механізму реалізації загальнонаціональних проектів інформатизації, які мають масштабне і визначальне значення для держави та потребують інтенсивної міжвідомчої та міжрегіональної координації;
- зменшення видатків державного бюджету на придбання та легалізацію пропріетарного програмного забезпечення за рахунок використання в органах державної влади програмного забезпечення з відкритим кодом;
- підвищення рівня інформатизації окремих галузей економіки та деяких регіонів держави;
- прискорення розвитку інфраструктури;
- підвищення рівня комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних ІТ технологій;
- розвиток системи національних стандартів з інформаційних технологій, гармонізованих із ISO/IEC та CEN/CENELEC стандартами;
- запровадження системних державних рішень, спрямованих на створення національних інноваційних структур (центрів, технополісів і технопарків) із розробки конкурентоспроможного програмного забезпечення тощо [4].

Завдяки такому державному підходу значно посилюється інтерес до проблематики розвитку й впровадження сучасних комп'ютерних інформаційних систем у практику суб'єктів економічної діяльності та бюджетних установ. Активізувалися також наукові дослідження названого напрямку. Справедливо буде визнати, що для бюджетних установ в силу обмеженості фінансового та матеріально-технічного забезпечення актуальними є саме пошук шляхів оптимізації їхнього використання на базі широкого застосування можливостей комп'ютерних систем. Використання технічних засобів з цією метою, уможливить виконання аналітичної функції обліку та дозволить забезпечити виконання операцій, що відповідають принципам комплексності, еквівалентності, економічності тощо. Названий напрям можна вважати одним з найбільш обґрунтованих шляхів поліпшення результативності діяльності бюджетних установ. Проте проблемність його використання полягає в недостатній розробленості теоретичного підґрунтя розвитку й удосконалення технічного й програмного забезпечення комп'ютеризації формування облікової інформації оптимізаційного характеру.

Причини відставання суб'єктів бюджетної сфери від технічного прогресу і розвитку сучасних інформаційних технологій пов'язані, в першу чергу, з наявністю проблем економічного, інформаційного-правового та організаційно-технічного характеру. Інформаційні проблеми пов'язані з вибором інструментарію обліку, контролю та аналізу. Їх вирішення вимагає обґрунтованого вибору системи та застосування необхідного і достатнього набору інформаційних технологій. В якості уточнюючої характеристики щодо програмного забезпечення вважаємо за доцільне враховувати таке: програма повинна бути гнучка в налаштуванні при незначних змінах, таких, як зміна норм видатків, мінімальної заробітної плати, розмірів відрахувань та нарахувань на фонд оплати праці, зміна тарифів на платні послуги, введення нових і вилучення окремих недоцільних рахунків з Плану рахунків.

Проте справедливо буде зауважити, що автоматизації обліку сприяє низка факторів, зокрема, таких, як прискорена комп'ютеризація суспільства, розвиток нових інформаційних технологій, наукові підходи щодо організації праці. Все це є основою для розробки й впровадження як відносно простих автоматизованих робочих місць (АРМ), спрямованих на вирішення конкретних локальних задач, так і комплексних автоматизованих систем управління (АСУ), які діють у великих підрозділах закладів, установ і організацій бюджетної сфери, де розв'язуються задачі різного спрямування.

В умовах використання комп'ютерних технологій відбувається зміна системи бухгалтерського обліку, облікового процесу, підвищення якості та рівня управління. Крім того, комп'ютерна форма ведення обліку має ряд переваг перед ручною, серед яких основними є передбачені в програмі правила ведення бухгалтерського обліку (в програму вводяться правила формування тих чи інших проводок за господарськими операціями, тобто форма бухгалтерського обліку наповнюється специфічними бухгалтерськими знаннями), паралельне ведення обліку за декількома стандартними блоками та алгоритмами (на базі одних і тих же одноразово введених даних можна отримувати декілька систем оцінок і показників, що розраховуються за різними методиками). Зокрема слід зауважити, що склад рахунків та їх специфічні особливості мають визначальний вплив на методологію

бухгалтерського обліку й таким чином впливають практично на усі складові інформаційної системи, які мають безпосереднє відношення до нього. Основними особливостями рахунків, які мають безпосередній вплив на побудову бухгалтерського обліку, є склад субрахунків, спосіб налагодження аналітичного та кількісного обліку, ознаки активності, пасивності та позабалансовості рахунків.

Типовою задачею автоматизації для суб'єктів бюджетної сфери, які надають широкий спектр послуг, є облік вказаних послуг і розрахунки по них. Цим обліком загалом займається відповідний бухгалтер (чи відділ у бухгалтерії). Як правило, ця задача реалізується як окремий елемент комп'ютеризованої системи бухгалтерського обліку. Поряд з потребою підготовки звітності (як поточної, так і ретроспективної) про діяльність суб'єкта бюджетної сфери на ринку товарів і послуг, облік наданих послуг є джерелом інформації для аналізу ефективності господарювання, розробки перспективних планів роботи, визначення подальшої політики. Тому виникають суттєві вимоги щодо точності й своєчасності підготовки відповідних даних. При виконанні цих умов облік наданих послуг стає ефективним інструментом управління і він повинен бути якомога більше автоматизований для своєчасного та правильного прийняття відповідних рішень. Проте сучасні вимоги щодо забезпечення потреб управління необхідною інформацією ставлять нові задачі перед інформаційною системою. У зв'язку з цим постановка задачі з розробки програмного забезпечення для обліку та контролю повинна охоплювати такі етапи робіт:

1. Формулювання основних принципів обліку для конкретної бюджетної установи з урахуванням вимог діючого законодавства та внутрішніх потреб. Ми рекомендуємо включити у перелік принципів внутрішнього характеру такі позиції: підпорядкування інформаційної системи єдиній меті – забезпеченню зростання ефективності функціонування бюджетної установи; об'єднання різних джерел облікової документації в одну повнофункціональну систему (на вході – планова та облікова інформація, на виході – інформація, адаптована для потреб управління); організація облікових документів з різноманітними носіями на основі загальної класифікаційної системи; вилучення дублювання інформаційних і документаційних потоків; уніфікація прийомів роботи з обліковими документами.

2. На основі розроблених принципів сформулювати мету розв'язання задачі. Метою розв'язання задачі „Комп'ютеризація обліку, контролю та аналізу в бюджетних установах” є розробка системи, яка б забезпечувала оперативність інформації про операції, явища та процеси, що відбуваються та формування на цій основі стандартних рекомендацій для управління й контролю.

3. Враховуючи мету, задачі та принципи, дотримання яких необхідно досягти у розроблюваній інформаційній системі, сформулювати критерії, які має задовольняти комп'ютеризована система. Доцільними є такі критерії: повнота набору функцій; модульність; інтегрованість; гнучкість; надійність; інтуїтивно зрозумілий інтерфейс користувача; відкритість; авторизований доступ до інформації. З метою достовірного та детального відображення інформації про діяльність бюджетних установ доцільно також реалізувати в комп'ютерних програмах можливість деталізації рахунків за їх аналітичними ознаками. Окрім цього, в силу необхідності забезпечення ефективності функціонування бюджетних установ в умовах обмеженості ресурсів, інформаційна система обліку повинна бути здатною до перетворення вихідних даних в корисну інформацію. Для цього, в її арсеналі повинен бути відповідний набір методологій, процедур і технологій. Однак для того, щоб можна було сформулювати засади ефективної комп'ютерної інформаційної системи, необхідно виробити алгоритм її впровадження. Першим етапом такого алгоритму має стати розробка стратегії модернізації системи обліку на основі її комп'ютеризації.

Основними загальними вимогами, які повинні бути забезпечені у випадку впровадження комп'ютеризованої інформаційної системи повинні бути: якнайповніша реалізація управлінським запитів у відповідні терміни та з відповідними якісними параметрами; застосування найбільш ефективних технологій збору, реєстрації, передачі, зберігання, обробки і подання інформації; надійний захист інформації від несанкціонованого доступу; надійність та висока адаптивність комп'ютерних мереж. Цим вимогам мають підпорядковуватися концепції розробки структури, архітектури, компонент і семантики комп'ютерних систем формування та подання джерел облікової інформації. Досягнення врахування названих складових (враховуючи той факт, що діяльність бюджетних установ (особливо досліджуваних галузей) в сучасних умовах здійснюється завдяки застосуванню засобів автоматичної обробки даних) можливе лише на основі дотримання принципів забезпечення раціонального функціонування автоматизованих робочих місць бухгалтерів-управлінців і керівного складу усіх ланок. До таких принципів, як свідчить узагальнення рекомендацій ряду науковців [1; 2; 6; 9], слід віднести:

- інтеграцію вхідних даних при оперативному бухгалтерському та систематичному обліку (1);
- класифікацію і системи кодування облікової (у широкому змісті економічної) інформації (2);
- уніфікацію та типізацію форм первинних документів (3);
- комп'ютеризацію збору, реєстрації та передачі інформації відповідним управлінським ланкам (4);
- системний контроль достовірності й обґрунтованості відображення господарських операцій в обліку, а також можливості альтернатив (5);
- комп'ютеризацію (автоматизацію) здійснення розрахунків вихідних даних (документообороту) (6);
- комбіноване збереження облікової інформації (7);
- безперервність облікового процесу, системний підхід до нього й посилення систем захисту і контролю (в тому числі, щодо здійснення руху фінансових коштів в автоматичному режимі) (8);

- багаторівнева структура відображення об'єктів обліку на рахунках синтетичного й аналітичного обліку (в т. ч., передбачення функціональних можливостей їхньої адаптації до конкретної установи) (9);
  - персоналізація рахунків тощо (10).
- З точки зору практичної реалізації названих принципів важливо визначити їхні характеристики, завдання, моделі опису й типи джерел облікової інформації, які забезпечуються завдяки їхньому застосуванню (рис. 1).

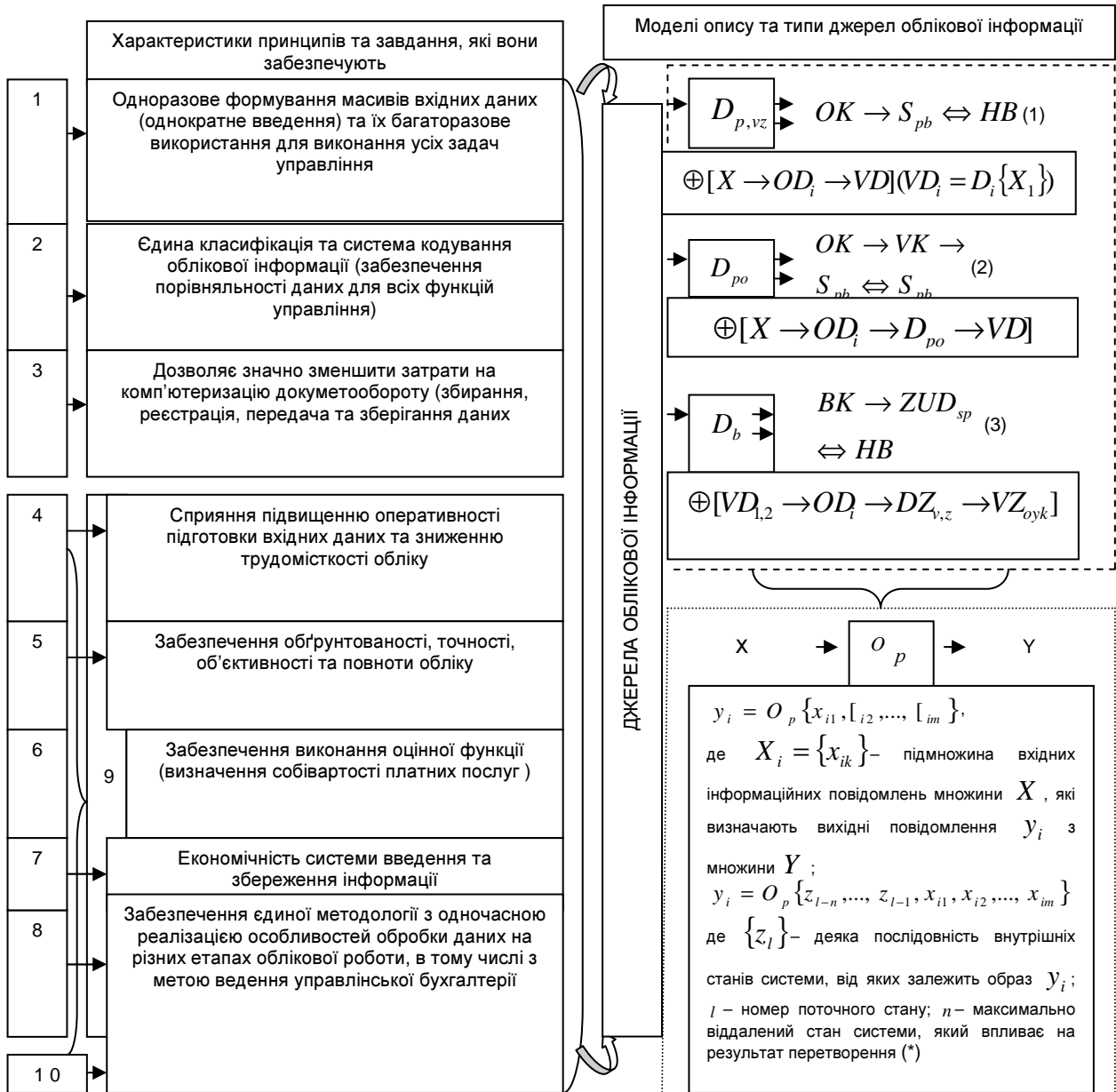

Рис. 1. Принципи модернізації системи обліку на базі комп'ютерних технологій та їхній вплив на моделі опису й типи джерел облікової інформації

Примітка: * за Николайчуком Я.М. [8, с. 40]

Джерело: розроблено автором

Умовні позначення: $\otimes$ – інформаційна модель облікових джерел інформації (перетворення) реалізується з допомогою комп'ютерного OD_i -оператора; $D_{p,vz}$ – документи: первинні, внутрішні, звітні; OK – одноканальні джерела інформації; S_{pb} – структурний підрозділ бухгалтерської служби; HB – головний бухгалтер; X – вхідні дані; D_i – i-й первинний документ; $VD; VD_{1,2}; DZ_{v,z}$ – вихідні дані (внутрішні: структурних підрозділів; підсумкові по структурних підрозділах; узагальнені по суб'єкті діяльності (звітні)); D_{po} – документація проміжних розрахунків обліку (проміжні дані); VK – внутрішнє користування; D_b – бухгалтерські документи, узагальнені в структурних підрозділах і підготовлені для формування звітності; BK – багатоканальні джерела інформації; ZUD_{sp} – зведені й узагальнені дані структурних підрозділів; VZ_{oyk} – внутрішні та зовнішні особи й органи управління та контролю.

Сформовані оцінки в подальшому дозволять виробити алгоритми аналізу існуючих матеріально-технічних, трудових, вартісних і часових засад модернізації обліку, а також здійснити математичну формалізацію моделей джерел облікової інформації, розроблених відповідно до вимог і потреб управління. В основному, розглянуті на рис. 1 принципи модернізації системи обліку мають вплив на типи документації (в т.ч. їхній зміст і форму), моделі подання облікових джерел інформації та комунікаційні рухи створених документів (від S_{pb} до HB і VZ_{otk}). Проте, їхній вплив не обмежується зазначеними параметрами. У своїй сукупності дотримання принципів модернізації дозволяє досягти більш вагомшого результату – забезпечення ефективності функціонування системи обліку в цілому, в тому числі завдяки підвищенню інформаційності джерел даних і поліпшенню формалізації їх подання. При цьому позитивним результатом також виступає те, що значно розширюється можливості обліку в умовах комп'ютерного середовища.

Висновки з проведеного дослідження. При проведенні модернізації обліку шляхом комп'ютеризації, зокрема на етапі проектування (розробки стратегії) важливо провести оцінку показників ефективності впровадження модернізаційних заходів. Така оцінка вимагає правильного вибору конструктивних параметрів, розробка яких може базуватися на дослідженні законів доцільності. Названий напрям наукових пошуків є перспективним і виступатиме логічним продовженням науково-теоретичних обґрунтувань застосування розглянутих принципів модернізації системи обліку на базі її комп'ютеризації.

Бібліографічний список

1. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія / М.М. Бенько; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: КНТЕУ, 2010. – 335 с.
2. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 214 с.
3. Борисова Н.В. Реформування бухгалтерського обліку в державному секторі: реалії та конструктивні перспективи / Н.В. Борисова // Менеджмент. – 2010. – № 13. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Menedzhment/2010_13/borisova.htm.
4. Доповідь про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2011 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nc.gov.ua/menu/publications/>.
5. Лиско Н. Реформування бухгалтерського обліку та контролю в бюджетних установах України / Н. Лиско // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2011. – № 130. – С. 57-58.
6. Лучко М.Р. Організація інформаційних систем і технологій обліку в бюджетних установах / М.Р. Лучко, М.Н. Хорунжак. – Тернопіль: Видавець Стародубець В.О., 2002. – 178 с.
7. Метелиця В.М. Проблемні питання модернізації обліку в державному секторі України / В.М. Метелиця // Облік і фінанси АПК. – 2009. – № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2009_4/18_Metel.pdf.
8. Николайчук Я.М. Теорія джерел інформації: Монографія / Я.М. Николайчук. – Тернопіль: ТзОВ „Терно-Граф”, 2010. – 536 с.
9. Осмятченко В.О. Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: монографія / В.О. Осмятченко. – К.: КНЕУ, 2010. – 263 с.
10. Пахомова І.Г. Перспективи комп'ютеризації обліку в бюджетних установах / І.Г. Пахомова, К.В. Лобанова // Ефективна економіка. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=518>.
11. Свірко С.В. Облікові аспекти управління витратами бюджетних установ: міжнародні та вітчизняні підходи / С.В. Свірко, О.О. Дорошенко // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природо-ресурсного потенціалу. Збірник наукових праць. – 2012. – № 1. – С. 240-249.
12. Стратегія модернізації системи обліку в державному секторі на 2007-2015 роки. – Постанова Кабінету Міністрів України № 34 від 16.01.2007 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable.htm>.
13. Утенкова К.О. Перспективи комп'ютеризації обліку в бюджетних установах / К.О. Утенкова // Облік і фінанси АПК. – 2006. – № 8. – С. 85-87.
14. Шара О.І. Забезпечення якості обліку бюджетних установ в умовах використання інформаційних технологій / О.І. Шара // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5. – Т. 3. – С. 267-269.

Анотація

Здійснено аналіз основних авторських позицій щодо шляхів модернізації обліку в бюджетних установах. Розглянуто основні гальмуючі та стимулюючі чинники модернізації системи обліку на основі її комп'ютеризації. Охарактеризовано етапи розробки програмного забезпечення та їх етапи й узагальнено перелік принципів модернізації обліку. Побудовано схему взаємозв'язку

принципів модернізації системи обліку на базі комп'ютерних технологій та моделей опису й типів джерел облікової інформації.

Ключові слова: модернізація системи обліку, бюджетні установи, комп'ютеризація, принципи, моделі опису джерел облікової інформації, типи джерел облікової інформації

Аннотация

Осуществлен анализ авторских позиций по поводу путей модернизации учёта в бюджетных учреждениях. Рассмотрено основные сдерживающие и стимулирующие факторы модернизации системы учёта на базе компьютеризации. Охарактеризованы этапы разработки программного обеспечения, их задачи и осуществлено обобщение перечня принципов модернизации учёта. Разработана схема взаимосвязи принципов модернизации системы учёта на базе компьютерных технологий с моделями описаний и типами источников учётной информации.

Ключевые слова: модернизация системы учёта, бюджетные учреждения, компьютеризация, принципы, модели описаний источников учётной информации, типы источников учётной информации.

Annotation

The basic author's positions analysis concerning the ways of state-financed institutions accounting system updating have been made. The main inhibitory and promotional factors of state-financed institutions accounting system updating on the basis of computer technology has been considered. Developmental software stages are described and generalized in the accounting system updating list of principles. The accounting system updating principles on the basis of computer technology and patterns description and types of accounting system information sources interconnection scheme has been formed.

Key words: Accounting system updating, state-financed institutions, computerization, foundations, patterns description of accounting system sources, types of accounting system sources.

УДК 336.225.674

Андросова О.Ф.,
к.е.н., доцент,
Аркатова Ю.В.,

Запорізький національний технічний університет

СТАНДАРТИЗАЦІЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КРАЇНАХ ЄС ТА УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Інтеграція країн, збільшення ролі ТНК, концентрація світового капіталу і безперервний процес злиття в сфері аудиторських послуг збільшують потребу в уніфікації міжнародних стандартів і правил для здійснення аудиторської діяльності. Постійне вдосконалення системи бухгалтерського обліку, зміни нормативно-правової бази і потреба в достовірній фінансовій інформації викликали необхідність створення єдиних стандартів і незалежних контрольних органів.

Міжнародні стандарти аудиту (МСА) встановлюють єдині вимоги до проведення аудиту в різних країнах, ведення бухгалтерського обліку, оцінки його якості, формування фінансової звітності, а також підготовки кваліфікованих аудиторів.

Побудова системи аудиту за міжнародними стандартами в Європейському Союзі в даний час є однією з ключових тем обговорення. Для забезпечення успіху необхідна спільна робота на міжнародному рівні. Компанії, які пройшли лістинг, прийняли міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, IFRS), тепер основна мета – прийняття міжнародних стандартів аудиту (International Standards on Auditing, ISA).

На даний момент актуальним є питання інтеграції України до Євросоюзу, що, у свою чергу, вимагає трансформації законодавства, посилення контролю якості аудиту, та вдосконалення аудиторської діяльності, щоб увійти у рамки міжнародних стандартів та європейських вимог.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання аудиторської діяльності постійно перебувають в центрі уваги науковців. Дослідженням даної теми займаються такі вчені, як О. Петрик, В. Сопко, Ф. Бутинець, Г. Давідов, М. Кужельний, А. Кузьмінський, В. Рудницький, В. Савченко, В. Лисина, В. Чає, О. Тараній та ін.

В умовах інтеграції України до Євросоюзу дослідження стандартизації аудиторської діяльності в Україні на сьогоднішній день є актуальним.